

שאלון ותיקי הישוב - כפר אונו

מוסר המידע:

שם שמעון רובין  
כתובת \_\_\_\_\_  
טלפון \_\_\_\_\_

משפחת רובין  
הכתובת בכפר אונו \_\_\_\_\_

החבר צ'אן ת. לידה \_\_\_\_\_ (ת. פטירה \_\_\_\_\_)  
שמות הוריו \_\_\_\_\_  
המשפחתית, ניתן לצרפם בדף נוסף.)

מקום לידה פולניה  
תחנות בדרך ארצה \_\_\_\_\_

ת. עלייה ומקומות מגורים בארץ 1933  
ת. התיישבות בכפר \_\_\_\_\_

הסיבה להתיישבות בכפר \_\_\_\_\_  
לימודים והשכלה \_\_\_\_\_

מקצוע לג

מקורות פרנסה במניין אוניברסיטת תל אביב וגם בגננות ופירות אחרים  
פעילות בכפר \_\_\_\_\_

פעילות הפנאי והחברה \_\_\_\_\_

הילדים:  
שם: שמעון ת. לידה \_\_\_\_\_ כתובת + טל. \_\_\_\_\_

שם: אלון ת. לידה \_\_\_\_\_ כתובת + טל. \_\_\_\_\_

שם: \_\_\_\_\_ ת. לידה \_\_\_\_\_ כתובת + טל. \_\_\_\_\_

הנכדים:

שמות ותאריכי לידה: \_\_\_\_\_

המשך מעבר לדף



**תמונות מכפר אונו שנות הארבעים**



שושנה, זלמן ושמואל רובין (בן כשנה) 1942



בית רובין אמצע שנות הארבעים



משה מנדל ושמואל רובין

על רקע השכונה 1946



משפחת רובין על המרפסת

שושנה, זלמן, שמואל ואורי .

סוף שנות הארבעים

## שאלון ותיקי הישוב – כפר אונו

### מוסר המידע

שם: אורי חבין

כתובת: הלסינקי 9 תל אביב 62996

טלפון: 6960822

משפחת זלמן ושושנה חבין

כתובת בכפר אונו: רח' מיכאל וולך 18

החבר: זלמן חבין

תאריך לידה: 7 ביולי 1911      תאריך פטירה: 20 בנובמבר 1997

שמות הוריו: גולדה ושמואל.

### תחנות בחייו

זלמן נולד בעיר פולטוסק, פולין, ועל ילדותו כתב בספר הזיכרון לקהילת עירו שיצא לאור בת"א. שם הוא מספר כיצד התייתם מאביו בגיל צעיר, דבר שמנע ממנו לרכוש השכלה מסודרת ואילצו ללמוד נגרות ולצאת לעבוד כדי לסייע בפרנסת המשפחה. כשגדל הצטרף ל"שומר הצעיר" ויצא להכשרה בלוסין ובסלונים. בעיזבונו נמצאו קטעי יומן ביידיש מספטמבר 1931 ועד אוקטובר 1932. היומן מתאר את הווי ההכשרה, החברים, העבודה, רגעי בדידות, ומחשבות נוגות על הבית שעזב, ועל אמו שנישאה בשנית לאדם שלא רחש חיבה לילדיה. עם עלותו ארצה ב-1935, שהה זלמן בקיבוץ משמר העמק, אך עד מהרה עזב במחאה על שהקיבוץ סירב לסייע לו בהבאת אמו ואחיו הקטן (משה) ארצה. הוא עבר לתל אביב, ושם מצא עבודה כנגר, ובסופו של דבר עלה בידו להביא ארצה את אמו ואחיו. את שושנה אשתו הכיר בת"א דרך חברתו הקודמת, שהייתה גם ידידתה של שושנה.

לכפר אונו הגיעו זלמן ושושנה ב-1939 יחד עם מייסדי המקום. נטל חלק פעיל בבניית בתי היישוב והיה חבר באירגון ההגנה שבמסגרתו הגנו המייסדים על המקום בתקופת המאורעות.

זלמן התפרנס כנגר ולימים הקים בחצר ביתו נגריה גדולה שפעלה לאורך שנים, ובה הועסקו פועלים שהתגוררו בקריית אונו ובסביבתה.

זלמן השאיר אחריו לא רק יומן כי אם גם מכתבים רבים מאחיו מנדל שהיה בצבא הרוסי, מחבריו להכשרה, ומידידות נעורים. שרדו גם תמונות מספר של בני משפחתו, חבריו וחברותיו.

### **ילדיו של זלמן חבין**

שמואל חבין: מולד: 3 במאי 1941 כתובת: רח' מלצ"ט 10 קרית-אונו 55292

טל. 6353914

אורי חבין: מולד: 24 ביוני 1944 כתובת: הלסינקי 9 תל אביב 62996

טל. 6960822

### **נכדיו של זלמן חבין**

שי חבין (מולד 2 באוגוסט 1968); תמר שגיא (מולדה 29 בימאר 1971); אורית אייזנברג  
(מולדה 16 ביוני 1971); גיל חבין (מולד 27 בפברואר 1975); חן חבין (מולד 30 במאי  
1980).

## שאלון ותיקי הישוב – כפר אונו

### מוסר המידע

שם: אורי רובין

כתובת: הלסינקי 9 תל אביב 62996

טלפון: 6960822

משפחת זלמן ושושנה רובין

כתובת בכפר אונו: רח' מיכאל וולך 18

החברה: שושנה רובין לבית ליברמנטש

תאריך לידה: 25 בינואר 1914      תאריך פטירה: 23 בדצמבר 1993

שמות הוריה: בן ציון ושרה.

### תחנות בחייה

שושנה רובין נולדה בעיירה פילץ, פולין. אביה, בן-ציון ליברמנטש, שהיה סוחר פחם ודיין בעל מוניטין, נפטר עליה בילדותה (אולי ב-1917). עם מות האב, המשיכה האם לעסוק במכירת פחם, וכדי להקל על המצוקה, נשלחה הילדה שושנה יחד עם אחיה הבוגר ממנה, שמואל לייב, לגור עם סבתה מצד אימה בעיירה זארקי (Zarki) המרוחקת 40 ק"מ מפילץ. שושנה למדה ב"בית יעקב" (בית אולפנא דתי לבנות), אך מאוחר יותר הצטרפה ל"שומר הצעיר" ול"החלוץ" בזארקי, ועלתה לא"י ב"עלייה הבלתי לגאלית" (1935). עם הגיעה לארץ הצטרפה לגרעין הקיבוץ של "השומר הצעיר" בחדרה, אולם בסופו של דבר עזבה ועברה להתגורר בתל אביב, שם מצאה פרנסתה כמטפלת. שושנה נישאה לזלמן בפורים 1937, וכעבור שנתיים עברו לכפר אונו עם קבוצת המייסדים של ישוב זה. כל ימיה הייתה שושנה עקרת בית, אבל נטלה חלק בפעילות ציבורית, בעיקר כחברה בסניף המקומי של ארגון אימהות עובדות.

### ילדיה של שושנה רובין

שמואל רובין: נולד: 3 במאי 1941      כתובת: רח' מלצ"ט 10 קרית-אונו 55292

טל. 6353914

אורי רובין: נולד 24 ביוני 1944      כתובת: הלסינקי 9 תל אביב 62996

טל. 6960822

### נכדיה של שושנה רובין

שי רובין (נולד 2 באוגוסט 1968); תמר שגיא (נולדה 29 בינואר 1971); אורית אייזנברג  
(נולדה 16 ביוני 1971); גיל רובין (נולד 27 בפברואר 1975); רן רובין (נולד 30 במאי  
1980).



מתור לידות בית - הספר

עברו של בית ספרנו עשיר מאד. כחחלה מנה שלש כתות: ב' ג' ד'. כתה א' למדה ביחד עם גן הילדים. באנו לגן בשעה 7 בבקר למדנו שעה, עד אשר באו ילדי הגן. למדנו עוד שעה בזמן ארוחת בקר של הילדים ואחרי שפנה הגן מהילדים למדנו ענך שעה. כך שבמשך היום למדנו כסה"כ שלש שעות. אבל בכל זאת למדנו 1 ילדי כתות ה' ו' ז' ח' נסעו לנחלה גנים ללמוד. קמו בשעה 6 בבקר וחזרו בשעה 14. אתכל שלש הכתות ב' ג' ד' למד מורה אחד, ובשעת הכתבה היו אמללים ילדי כתה ד', הם הצטרכו לכתוב את ההכתבה של ב' ג' ד' וילדי כתה ג' הצטרכו לכתוב את ההכתבה של כתות ב' ג', וילדי כתות ב' המאושרים שבכלם כתבו רק את ההכתבה השכיכת להם. כהיותי בכתה ב' מנחה כתתי 10 תלמידים וכתה ג' הגדולה ביותר מנחה 15 ילד וכתה ד' - 4 ילדים.

למדנו בבית - העט שבערבי שבת שמש קולנע וספסליו שמשו לנו לכסאות, כי לא הספיקו ספסלים. שלחנות חרקו ושמשו כלי מוסיקה לבדור. הסכיבה התפתחה. קבלנו שני מורים, לכתות ב' ג' מורה לחוד ול- ד' מורה לחוד. ולאחר שנה שהיתה בסדמן התרחבות ניכרת, נוספה לראשונה כתה ה' אשר למדה בחדר שפנה מהגן. עוד גורם חשוב להתפתחות בית הספר היתה המעברה שנוסדה בשנת 1951. בית ספרנו הוצף תלמידים לעשרות, קבלנו ארבעה מורים ועוד אחד. כך שלכל כתה היה מורה משלה, כתה א' יצאה כבר מגדר גן הילדים, בית הספר התפתח. לאחר שנה קבלנו צריף בעל שני חדרים שישבנו בו כבקופסת סרדינים, בית ספרנו קבל מנהל שלמד את כתה ו' הבניין הראשון נבנה. חדריו מרוחים, מרוהט כהיטיים דאויים לשמש. מאז החלה פועלת משמרת שניה. לאחר שנה הקמה כתה ז' ואחר גם - ח'. ולפני שנה זכינו לאחר 15 שנות קיום בית הספר לסיים את מחזור א', ובית ספרנו מונה עתה כשבע מאות תלמיד לעומת 20 - כחחלה. שמואל רובין.

קית הספר האמאכני  
קקויג - אלן  
1  
8.10.54

(אכני קבלת השק, "ניר")

כאבין - מיצע "מפוע"

- קניית האלמנטים מיום 21.6.39 לפני מלחמה
- קניית האלמנטים על קניית מים 12.7.40 לפני מלחמה
- קניית חבטי מים מיום 12.1.41 מלחמה
- קניית האלמנטים על קניית מים 31.3.43 מלחמה

• קניית על ארבעה אלמנטים שנקראו ולחם סיוע זה מלמדים (האלמנטים אחרים)  
 הוקם במחנה היה מלמדה למסוקים ובהתאם מקומם האחרים של אלמנטים אחרים  
 [קניית האלמנטים היה לפני מן המקום, כנראה בהתאם לתוכנית]

לכבוד  
 גוסף אל-יפוי  
 כמעט ונתנה כסף

---

דוקאן כרטיס

מכתב 3 - מפגש ותיקי כפר אוננו בבית צ'ונצ'י-ב - 28.8.89

הדברים נרשמו בעת המפגש ע"י רענן רשף

זלמן רובין:

אנחנו "השאריות" שנשארו מהמשפחות הראשונות. בחגיגות שעושים צריך לזכור שיש הרבה משפחות שאינם כבר. צריך לעשות מזכרת לאותם המשפחות שנתנו חייהם לא רק לקריה אלא גם למדינה. שיהיה זיכרון מכל משפחה.

אנחנו והדור השני יכולים לתרום הרבה, להוציא חוברת שבה תזכר כל משפחה והילדים הראשונים של 10 השנים הראשונות.

אני מקווה שכל מי שנשאר מה"שאריות" יוכל לתרום. היה חבר שהקים את ביה"כ הראשון, באום, שלא נזכר בספר של 25 שנה.

האמנם התקיים האספה  
ביום 19/11/89 דוקאן.

### ראיון עם זלמן רובין 3.1.93

עליתי לארץ בשנת 1933 עם קבוץ השומר הצעיר בשם "פילנטי" והתיישבנו "בגבעת הקיבוצים", צפונית מרחובות.

גרנו באוהלים, היה חדר אוכל יפה. עבדתי בנגריה בשכונת התימנים בשעריים. בעל הבית היה אשכנזי. חלק מהחברים הלך ל"בית - אלפא" וחלק ל"משמר העמק".

עזבתי את הקיבוץ אחרי שנה בגלל שרציתי להביא לארץ <sup>אמי</sup> <sup>אסכול</sup> הצעיר. גרתי בתל-אביב.

בערך בשנת 37 סיפר לי יקה אחד שיש יקה אחר שנרשם לשכון בכפר-אונז והוא רוצה למכור את הזכות שלו. רכבתי לכפר-אונז על אופניים והרכבתי עליהם את שושנה. קניתי ממנו את הזכויות.

עוד לפני שהגעתי לכפר הייתי בא לעשות תורנות שמירה, פעם אחת באתי לתל ליטווינסקי לקבל רובה בלתי ליגאלי, טעיתי בדרך לכפר ועליתי על הכביש. פתאום באה מכונית של אנגלים, נשכבתי בתעלה על הרובה בכדי שלא ישגיחו בי.

הגעתי לכפר בפברואר 40 נהייתי "גפיר" וגוייסתי להגנה.

אריה וישניאק היה המפקד. עדיין לא גר בכפר. התייצבתי אצלו ב"בית ברנר" בת"א שם הוא עבד. הבית שבו הוא גר מאוחר יותר היה ריק ובו עשינו את האספות הכלליות. התחלנו לקנות נשק בלתי ליגאלי. ברחוב על יד הבית של פרסלר מתחת לצינור המים חפרנו בור והחבאנו בו את הנשק כשהוא עטוף בשקים.

שפיגלשטיין ואני טפלנו בנשק. גם על <sup>ה</sup>הבוסטר של המים (ע"י הבית של לוינשטיין) שמנו נשק באדמה.

על יד הקיר המערבי של בית העם היה סליק בתוך חבית.

הסליק האחרון, לפני קום המדינה, היה מתחת לגג הרעפים של גן הילדים שליד המועצה.

אצלי בבית ישבו מדריכים של ההגנה והכינו את התוכניות של שעורי הנשק.

כאשר הוכרזה המדינה עליתי <sup>בצע</sup> עם שפיגל שטיין אולי גם עם קלמן פיישר על  
מגדל המים וירינו יריות שמחה.

העמדות היו מסודרות בצורת קשת כלפי דרום-מזרח.

תשובות לשאלות:

בחצר של אדלר היה סליק? – "לא זוכר"

אצל טירולר היו סליקים? – "לא זוכר"

השתתפה בראיון – תמרה רשף

רשם- רענן רשף

מכתב מס' 2 - זלמן רובין - מפגש בני כפר אוננו ( מס' 2 2002 )  
12.6.02

נרשם על ידי רענן רשף

שמואל רובין: הורי זלמן ושושנה רובין.

אבא הגיע ב- 1933 ב"נישואים פקטיביים".

אמא באה כמעפילה , עבדה בתל-אביב במשק בית שם הכירה את אבא. אמא גדלה אצל סבתא , כילדה עבדה בחנות. סבתא אמרה לה שתמדוד את הבד....

הסבתא תמכה בה שתלך לעבוד. בגיל 16 עלתה לארץ עם השומר הצעיר . המשפחה ישבה עליה שבעה.

הורי באו דרך הפרדסים לראות היכן יהיה הכפר.

הילדות , בן יחיד, הבנות הדסה וחנה ( מחזור ב' בניר ) כתה א' צרפו אותנו לגן, כתה ב' למדנו בבית העם עם המורה שמואל בכתה ב' הגיעו דקלה ורות. למדנו מתחת לעצים אצל בנדל.

אבא הקים לפני מלחמת השחרור נגריה עם שותף ( זוננשטיין ) לרהיטים. לא הצליח למכור את השולחנות.

50 שנה להקמת מועדון

יש בליבי מענות רבות על כבוד הראשונים שנשכח ולא הוזכר בחגיגות היוכל שט קרית אוננו. פרט לחלוקת מזכרת לכל משפחה ראשונה לכל איזכור השמות הפרטיים נראה כאילו הראשונים נעלמו ואינם ויש לזכרם כזכרונם לברכה בלבד. אבל, יש עדיין כמה אנשים מהראשונים שנמצאים בין החיים המרגישים עצמם נעלבים כתוצאה ממעשי המועצה המקומית קרית אוננו.

הרשו לי לפרט.

א. הארוע החגיגי הראשון שנערך בציינה

את הקשישים הושיבו בשורה התחתונה וחסמו את המעבר לבמה ולאולם על ידי הצט ספסל. הדבר נעשה למרות הבטחה של הגבי דינה שחר שאת הראשונים (12 במספר) יושיבו על יד שולחנות. כשחברה ותיקה שלנו, אלמנתו של קלמן פישר ז"ל נכנס דלק אחריה המנחה וציווה עליה לשבת עם חברי בני ברית ולא בין חבריה הותיקים. לגבי המארגנים חברי בני ברית חשובים מהתושבים הראשונים! ליד השלחנות שעל הבמה ישבו אנשים שעזבו את קרית אוננו לפני שנים רבות והוזמנו לספר על ימיהם הראשונים בשוב בעוד שתושבי הישוב הראשונים הנמצאים עדיין בין החיים יכלו לעשות זאת טוב יותר. את האמא הראשונה של הישוב העליבו מאחר ולא היתה חברה בבני ברית!

ב. בעוד חודש ימלאו לי 79 ואוסטב מנדל יהיה בעוד 3 חדשים בן 80. מ-12 הראשונים שעדיין בחיים נותרנו 2 גברים ולא זכינו להכלל בין מקבלי אות ההוקרה ונראה שהסיבה היא מאחר ולא היינו חברים בבני ברית. אותות הוקרה קבלו רק אלו שמאסו בעבודה פיזית ולחמו לקבל מערות פקידות במוסדות הקריה.

השרברב הראשון והנגד הראשון של כפר אוננו, מי שהיה אחראי על "סליק" הייגה ובמלחמת העצמאות היה מפקד כיתה של העולים מגבעת ברכה, אשתי ואלמנות הראשונים שהקדישו ימים ולילות לקליטת עליה, הראשונים שבנו את כפר אוננו והלכו לעולמם, להם לא מגיעה כל הוקרה על דבקותם במטרה הציונית. האם לאנשים כמו זיידמו, ווטר, זי"ל, אדלר, קוסובסקי, וישניק, פישר, מירון גרינברג בצלאל ועוד לא מגיעה הוקרה כל שהיא על פעלם? האם הם לא האנשים הראויים להיות יקירי כפר אוננו? לזקנים לא מגיע כבוד!

ג. בעת החגיגות לא היה זכר לכפר אוננו, אלא, רק לקרית אוננו. גם בחוברת שחולקה בבתי הספר כפר אוננו אינו מוזכר, אלא, רק קרית אוננו, בחוברת נכתב שההתחלה היתה בכפר ניר!

הנני מודה לגבי ניכוי פורת לבית זיידמן הלוחמת לא רק לשמירת כבוד משפחתה אלא, גם לשמירת כבודם של משפחות הראשונים מכפר אוננו. אני מחזק את ידיה ומודה לה שנתנה לי את האומץ להביע את דעתי. אני מזדהה עם כל הטוענות שהעלתה. התשובות המתחמקות של המועצה אומרות: דבותי הזקנים, אל תבלבלו א המח.

\* קיבלתי מילת מנאס נאלין ז"ל

שתי הכתבות על כבוד הראשונים והתשובות המתחמקות של ראש המועצה וסגנית מחלקת החינוך, עוררו בליבי מענות רבות על כבוד הראשונים שאיננו ושלא הוזכר בשום אדווע חגיגי במסגרת חגיגות היוכל של כפר אוננו - קרית אוננו.

הנני מצדיע לנילי שעבורי היא השכנה הקמנה והבכורה משלוש אחיות משפחת זיידמן, בימיו הראשונים של כפר אוננו. הכתבות של נילי הן הנצחה לזלזול של המוסדות הקיימים בקרית אוננו בתושביה הראשונים, הנמצאים בין החיים וקולם עדיין לא נדם. מנילי קבלתי את האומץ להביע את שאט הנפש ממינויים של מנהלים למוסדות השונים בקרית אוננו ואני מתנצל אם דברים היוצאים מליבי לא ינעמו לאזניהם של אלו שהגיעו לשוב לאחד הראשונים.

השם קרית אוננו נקבע בשנת 1953, 13 שנה לאחד בואם של הראשונים לכפר אוננו. ומה הוא כפר אוננו? כפר אוננו הוא שכונת אוננו של הכפר ענה. בחוברת אודות קרית אוננו שחולקה בבתי הספר לא הוזכר השם כלל, אלא, המציאו את השם כפר ניר! מה יגידו מחנכי קרית אוננו על סילוף המציאות?

בחגיגת היוכל שהתקיימה באולם זינה הושיבו את הותיקים, שהיום הם קשישים, (כ-20-18) בשורה התחתונה ושמו ספסל שחסם את דרכם לבמה. כשהחברה הראשונה בקרית אוננו (שבינתיים התאלמנה), זונצי פישר הגיעה למקום בו ישבנו, דלק אחריה "המנחה" וצעק אליה שלא תשב עם הראשונים כי יש לה מקום כבוד בין חברי בני ברית היושבים בצידו השני של האולם. מסתבר שהם חשובים יותר מאשר ראשוני הישוב.

על יד השולחנות שעל הבמה שלפי דינה היו מיועדים לראשוני המתישבים, הושיבו תושבים שעזבו את קרית אוננו לפני שנים רבות והוזמנו לספר על ימיהם הראשונים בישוב.

הראשונים שעדיין נמצאים בינינו יכלו לעשות זאת טוב יותר, ברגש ובאמינות!

את האם הראשונה של כפר אוננו לא הזמינו לשלחו הכבוד. הוזמנה רק האם השניה ועובדה זו מעוררת מחשבות מסוימות על חברות בני ברית שהשפיעו על הענקת אותות הוקרה שהיו ראויים להם כל הראשונים, אבל אות הוקרה מקבל מי שאינו עובד עבודה פיזית, אך לוחם להיות מזכיר או פקיד במוסד ציבורי כל שהוא. הראשונים לא היו כאלו, הם היו עובדי כפיים, פועלי בנין שבנו את כפר אוננו ולא את קרית אוננו. להערה זו קבלתי תשובה שאלו שאינם בין החיים אינם יכולים לקבל אות הוקרה לכו, ישעיה זיידמן ז"ל לא יכול לקבל אות הוקרה כי הוא אינו בין החיים! העובדה שישעיה ז"ל היה במשך 13 שנים ראש ועד כפר אוננו לא מזכה אותו בהוקרה כל שהיא.

החבר וישניק ז"ל שהיה ראש ה"הגנה" בכפר אוננו וחברי הוועד הראשון שבנו בלבנים, עשו עבודות אינסמלציה, בנו גגות, עסקו בנגרות אינם זכאים לכל איזכור או הוקרה. רק לאלו שבאו מאוחר יותר והיו קבלנים ועזרו בבניית קרית אוננו מגיעה ההוקרה. יתכן והכל נובע מהעובדה שהראשונים לא היו חברים בבני ברית.

קלמו פישד ז"ל הכר לעוכמו לאחד האדוע הראשון בחגיגות היוכל. הוא ישב על  
הבמה וספר על הימים הראשונים בכפר אוננו. האם הוזכרה וכו מיכה אחת בנדון  
בעתון "בטואוננו" ? האם סופר בעתון על אדם זה שגדל יונים נפלאות והיה פעיל  
בכל אדוע שהיה בכפר ? לא וכלא.

ג ג י כ ה

מראשוני הישוב נותרו שלשה גברים ובינתיים אחד מהם הלך לעולמו ואף אחד לא  
זכה לכתבה או לאיזכור כל שהוא בעתון של קרית אוננו.  
קלמן פישר ז"ל שהיה פעיל לאורך השנים (כולל חברות בבני ברית!) לא הוזכר  
כלל בדברית שנשא ראש המועצה. ~~אברהם גרשון~~  
נותרנו שניים שכל חיינו עבדנו בעבודת כפיים, היינו פועלי בנין, לא נדחפנו  
לקבל כל מיני תפקידים ונשארו אלמונים.  
עבודתנו היתה עבודה פיזית. בהיותינו חברי ה"הגנה" שמרנו בלילות.  
גוסטב מנדל עבד כל חייו באינסטלציה ובחפירות להנחת צינורות שיוביכו מים  
לבתים.  
אודותי איני רוצה לספר ואני מוחל על כך שלא זוכרים אותי. הייתי מאונה על  
ה"סליק" של ה"הגנה" ובניתי את הכסאות הראשונים לגן ולבית הספר.  
יסלחו לי כולם שכתבתי מהגיגי ליבי ואני מאחל לכלם שישבעו נחת מהכבוד  
ואותות ההוקרה.  
תודה למועצה על חלוקת הזכרה לכל משפחה ראשונה למרות שלא מוזכרים השמות  
הפרטיים של המשפחה.

כ"א גרשון

ארכיון קהילתי, מכ"ז - ארכיון קהילתי, מכ"ז  
[בית הספר החדש] 8.10.54

עמוד מס' 3

מתור לידות בית - הספר

עברו של כיה ספרנו עשיר מאד. בחחלה מנה שלש כתות: ב' ג' ד'. כחה א  
ביחד עם גן הילדים. באנו לגן בשעה 7 בבקר למדנו שעה, עד אשר באו ילדי  
למדנו עוד שעה בזמן ארוחת בקר של הילדים ואחרי שפנה הגן מהילדים למ  
ענך שעה. כך שכמשך היום למדנו כסה"כ שלש שעות. אבל ככל זאת למדנו ! י  
כתות ה' ו' ז' ח' וסעו לנחלה בניס ללמוד. קמו בשעה 6 בבקר וחזרו בשעו  
אתכל שלש הכתות ב' ג' ד' למד מורה אחד, ובשעת הכתבה היו אמללים ילדי  
הם הצטרכו לכתוב את ההכתבה של ב' ג' ד' וילדי כחה ג' הצטרכו לכתוב א  
ההכתבה של כתות ב' ג', וילדי כחה ב' המאושרים שככלט כתבו רק את ההכתו  
השיכת להם. כהיותי בכחה ג' מנחה כחתי 10 תלמידים וכחה ג' הגדולה ביו  
15 ילד וכחה ד' - 4 ילדים.

למדנו בבית העט שבערבי שבת שמש קולנע וספסליו שמשו לנו לכסאות.  
לא הספיקו ספסלים. שלהנרות חרקו ושמשו כלי מוסיקה לבדור.  
הסכיבה התפתחה. קבלנו שני מורים, לכתות ב' ג' מורה לחוד ול- ד' מור  
ולאחר שנה שהיתה בטימן התרחבות כיכרת, נוספה לראשונה כחה ה' אשר למדו  
שפנה מהגן. עוד גורם חשוב להתפתחות בית הספר היתה המעברה שנוסדה בשנו  
בית ספרנו הוצף תלמידים לעשרות, קבלנו ארבעה מורים ועוד אחד. כך ש  
כחה היה מורה משלה, כחה א' יצאה כבר מגדר גן הילדים, בית הספר התפתח.  
שנה קבלנו צריף בעל שני חדרים שישבנו בו כבקופסח סרדינים. בית ספרנו  
מנהל שלמד את כונה ד' הבנין הראשון נכנה. חדריו מרוחים, מרוהט כדהיסיס  
לשמיים. מאז החלה פועלת משמרת שניה. לאחר שנה הקמה כחה ז' ואחר גס - ח'  
ולפני שנה וכינו לאחר 15 שנות ליום בית הספר לטיים את מחזור א', ובית  
מוכה עחה כשכע מאות תלמיד לעומת 20 - בחחלה.

שמואל רובין

הערה - המורים בשליון שאלו רובין היה מזכיר לפיהם  
1954 ארכיון קהילתי - המש "על" אל עמי האג  
דני רובין

כ"ה  
ל'ג  
15.1.55



צירוף שיתופית בע"מ שכונת ארנו

מאסיפה כללית של אגודה שיתופית בע"מ שכונת ארנו  
משחפזים ב 50% של החברים כמו כן בא כח של מרכז לשכון הח' קפלינסקי  
וכא כח מועצת הפועלים בקרית ארנו המזכיר הח' גולני (גומולינסקי)  
על סדר היום :

1. דו"ח על פעולות ועד האגודה
2. בחירת ועד חדש וועדת בקורת
3. שונות .

הח' לוריה פותח בדו"ח על פעולות ועד האגודה , ומוסר פרטים בקשר לנהול  
מו"מ אם המועצה המקומית להעברת רכוש של האגודה לבעלות המועצה, הוא  
מספר על יחס המועצה לכל העניין, לפי דעתו-המועצה אינה מוכנה להשקיע הוצאות  
לכל העברה הנ"ל לאומת זאת היא מקבלת את כל החובות אשר אנשים משלמים ואינה  
משלמת לאגודה את אשר היא חייבת לה כגון: שכר דירה עבור המשרדים, גן ילדים  
צרכניה וכו' .

ח' רובין : מסביר שהמועצה אינה מוכנה לשאת בהוצאות העברת רכוש החברים  
ומציע לדרוש מהמועצה שכר דירה עבור כל הבניינים אשר היא מחזיקה בהם.

הח' זידמן : מספר על הפעולות של הנהלת האגודה במשך כל שנות קיומה, על פרשת  
מסירת כל האקטיוב של האגודה למועצה בשנת 1950, שבו נכלל גם חוב לאגודה של  
חברים שונים בסך 2000 ל"י בערך, אשר המועצה גבה אותם במשך הזמן וכשיש  
לשלם איזה חוב של אגודה היא מסרבת . לפי דעתו אין מקום לפירוק האגודה .  
ח' ליטוין : לפי דעתו יש לדרוש מהמועצה שתחזיר לאגודה את כל הרכוש כגון:  
באר המים, בריכה, בית העם, גן הילדים, וצרכניה. הוא נגד פרוק האגודה.  
ח' נתן : שואל אם חייבים החברים לשלם למועצה המקומית מס דכוש ?

הח' קפלינסקי מטעם מרכז לשכון משיב, שכל חבר חייב לשלם מס רכוש, זה חוק הממשלה,  
בהמשך דבריו הוא מסביר פעולות המרכז ותפקידו. הוא מספר על תמיכת המרכז בשיכון  
ההסתדרות ואומר שאין כל צורך בפירוק האגודה כי זה לא מביא כל תועלת לחבר.  
המרכז מוכן להגיש כל עזרה לאגודה שלנו, גם אם נצטרך עורך דין בעניין גביה.  
שכר דירה מהמועצה. אבל הוא מקוה שהמועצה לא תכנס לסכסוך עם האגודה.  
במקרה שהמועצה תזדה - לשלם אפשר לקרוא אותה לכרוך לוועד הפועל של ההסתדרות  
העובדים ואפילו למשפט שלום. המרכז לשכון תמיד יעמוד לצד האגודה.  
הח' גולני (גומולינסקי) : ומועצת הפועלים לא עזרה לאגודה עד עכשיו כי האגודה  
כמעט ולא התקיימה, בכל אופן מועצת הפועלים מכחיחה תמיד לעמוד לימינה של  
האגודה ולעזור לה .

ההחלטות: הוחלט לבטל את החלטה הקודמת משנת 18.8.55 אשר אומרת לחייב את  
האגודה, לבחור בוועד חדש אשר ימפל בכל ענייני האגודה.  
הוחלט גם על מס חבר בגבול של 5 ל"י (חמש ל"י) לשנה .  
לוועד האגודה ובחרו הח' : זידמן, לוריה, רובין, מודלקוב ואדלר .  
לוועדת הבקורת נבחרו החברים : טוביאס, ל יוין וגומיסמן .

המפעל והיקף כפר-אילני בבית שמש צורני אקראי פור, הרק"ם  
עברו שיפור תוליד אויבורים מתוליד הכפר אקראי חגיגות  
המפעל צולם בויצוא והלקט בכבי שיש כ"חמר" עבר  
הכנה המסכת המרכזית של החגיגות. המפעל הינה נאכה  
כרגע של מקומות המפעל הרק"ם ה-28/8/89. צדדים  
נכללו גם המפעל ע' העם העם. הוצגו מהתשלום  
ה-24/6/98 ÷ 29.1.99.

יקראו בישיב; באנו לפני התחממה, יוצאו שאנחנו באים לתקום שבה לא  
אין אין תשעה, אין ק"ש... היינו תלוצים, באנו לתורה את  
... **צמח באבין** ... שנתנו "השאלות" שנתנו מהמלחמה הראשונה. החגיגות  
שלוש לביק אכזה יש הרבה מלחמה שנים בכר.  
העלת מצבה לאדם המלחמה שנתנו חיים לא רק  
אלא גם למדינה. שיהיה בכבוד מלך מלכותי.  
העני יכולים לתקום הרבה, אהולוג חלקה שבה גש  
כיל מלחמה אהולוג הראשונים של 10. העניס הכאולוג  
אני מקולה שכל מי שנתנה מ"השאלות" יוכל לתקום. היה  
שיקום את סיפור הכאולוג, באום, שלא נכרה כספר של 25  
... **מנצח (אלטאג)**; אני מתחממה, העצמי ה-33 אלוף, העני  
ענים הנה-ליטולניקוי. נוצע אי מחסרי שיש ככה 40 מלחמה  
שכולוג אהולוג. היו אנו 2 חברים, שולוגים בחלך. הבית  
210 ע'... [קריאה: 130 ע'...] גם הלמה לתקום חן  
היתה. כשנתנו לקרוא את הקיום גם עלצה ע' היתה  
סבאני כשמן המלחמה. המפקד וילנוק צעה ע' את  
לקחו אלמנו לאמבולוסים, לא קהלנו עצה... [קריאה: "למה היה  
היה כחממה זילני אננו ע' עק צרה. קהלנו מהמרכז הנה  
קלבים אע"כ. בלטה יצאו ועשו גינול... [קריאה: "למה כולם  
היו ישיבה סודרה שקבלו מהתורה. משהוא מהוצע קבל מה  
[קריאה: "מאורכי, מאורכי" הוא היה שאלנו במושגים שלנו.





לכ"ב

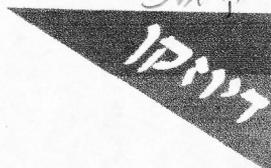
123 כ"ב - אלול

אנחנו התחמם למה, מקילים כ"ב את  
בסבתנו לקחת נהיה "ה" חשבנו כלום/אלול  
לא מקרה וקראו להמנוע מאלול ב"ב/אלול  
היום.

ב"ב הכ"ב  
קוסט מ"ב  
ב"ב/אלול

כ"ב - אלול 3. VII. 1947.

# זלמן רובין הנגר



מאת: אורה וולף

אונן. כעת אני יוצא בכל יום לתעסוקה אורנשטיין".

מי שיחפש את זלמן רובין בבית אורנן בשעה 10 בבוקר, לא ימצאנו. בשעה זו הוא כן הוא נוהג במכוניתו, להחזיר מהעבוד אחיו הפנסיונר.

נאחל לו המשך פעילות ובריאות טובה.

רחוב וולך בקרית אונן רק הקטע בו עוברת התחבורה אל קיראון, במורד הרחוב אפשר עוד לראות בתים ישנים באותה התבנית כמו שנבנו כאשר עלו הראשונים לגור בשוב הספר "כפר אונן". מסביב גרו ערבים ועד שעברו המתישבים לגור בבתיהם היה עליהם לבוא במיוחד, אחרי שעות עבודתם כדי לשמור עליהם.

כאן גר גם זלמן רובין - הנגר. אשתו שושנה נפטרה לפני חמישה חדשים לאחר מחלה ממושכת, במשך כשלוש שנים היתה מאושפזת והוא ביקר אותה, כמובן, בכל יום.

בחצר הבית נמצאת הנגריה. סגורה כבר כחמש עשרה שנים. המכונות מכוסות ביריעות פלסטיק כאילו מחכות למי שיבוא להפעילן.

- כן, אז לפני 15 שנים קבלתי את "פעמון האזעקה" - בגלל התקף לב היה עלי לצערי לסגור את הנגריה. אבל הכל החל הרחק מכאן...

"נולדתי בעיירה ע"י העיר וורשה בפולין לפני 83 שנים. אבי שהיה מוסמך לרבנות, עבד עם אביו בתחנת קמח ושם גם נהרג כשהייתי אך בן 10 שנים. עם אמי ושני אחי הצעירים נותרנו ללא האב המפרנס. התקיימנו מעטיפת סוכריות שבצענו בבית.

בגיל 15 יצאתי לעבוד כשוליה בנגריה של יהודי בעיירה. לאחר תקופת הכשרה עליתי לארץ ישראל ביום הולדתי ה-22. לצערי היה עלי לעזוב את חברי בקבוץ כדי לחסוך כסף למען הביא את אמי לכאן.

בתל אביב עבדתי בנגריה, בתל אביב נשאנו שושנה ואנני. ב-1939 נרשמנו להתישבות בכפר-אונן. ולאחר זמן הקמתי את הנגריה (1946). הכנו נגרות בנין לבנית הבתים בקרית אונן, וכאן גם גדלו בנינו: שמואל - רואה חשבון ואורי - פרופ' למזרחנות באוניברסיטת ת"א ונתברכנו בחמישה נכדים. אמי גרה אתנו וגם אחי בחצרנו. היו גם שנים בהם שימשתי כמזכיר הועד של כפר-

## יש מי שמטפל

המשך מעמ' 3

ביוזמת אש"ל נוסד לפני כשנה עתון קדוש בשם "כיוון חדש", שמטרתו לשרת את קהילת הגימלאים בעיר, לתאר את חוויותיהם ובעיותיהם וגם לפרסם אינפורמציה מועילה. המדור לקשיש על כל עובדיו פתוח לציבור כדי לעזור בפתרון בעיות קטנות כגדולות בימי א' עד ה' בשעות 8.00 עד 12.00 פ 5347479.

מזמין/זוכה

ממלא/זוכה בקריא אונן

על פיתוח פינה ירוקה במרכז היום לקשיש בשיתוף עבודת החברים. על השתילים, על העבודה המשותפת עמם, ומעל לכל על השותפות.

מירה חלילי וצוות מרכז היום

מסעדה, מקום עם טעם לארחות עסקיות, כשר

ארועים בגן באמצע העיר,

אווירה מיוחדת תפריט מגוון.

כנסים משפחתיים או מוסדיים,

כל הציוד הנדרש ושיחותי כיבוד

ישיבות וימי עיון, מקום שקט בלב העיר, חניה בשפע

שרותי מזון מוסדיים, ארוחות מוכנות להפעלת מטבחים

וחדרי אוכל.



מסעדה \* ארועים \* כנסים \* ישיבות וימי עיון \* שרותי מזון מוסדיים

גני לסינ בע"מ, רח' ויצמן 32 תל-אביב, טלפון 03-217248/9 פקס: 03-217240

למאן המודיע

אני מודיע לך כי קדם כי הסגרת  
עקבותיה לקבל את אורי נובל  
במועד אשר יבחר לך  
אם ירצה

12/3  
J

28.12.1965

## ועד שכונת אונו

ת.ד. 885 ח'אביב

חאריך 23.4.49

לכ' <sup>1 1</sup>  
 הקונסול הכללי של פולין  
 חל-אביב

.נ.

אנו מאשרים בזה כי מר רובין זלמן, תושב שכונתנו,  
 הוא בעל מגרש של דונם אחד עם בית מגורים של 4 חדרים  
 דנגריה מכנית. אמא של הנ"ל נמצאת אצלו, ואחיו מנדל  
 רובין (גם כן נגר) גר בתל-אביב.  
 על יסוד כל זה אנו בטוחים שהוא יוכל לאכסן את  
 אחיו אשר הוא רוצה להביא מפולין, וגם לסדר אחרו  
 בעבודה.

מס' 15 תש"א

כ"כ "אנא" 29.12.40

אברהם

מחצית פולין בני ברק!

מס' פנא מאלים לה קוסנקו בנימין  
זכור אצא. בחול 1940, בחלק  
לה ע"ה (16) ימים בחג מחול ע"ה!!

מחצית הע"ה

כ"כ "אנא"

בית יעקב